

Retornen a la Catedral de Girona dues pintures italianes dels s. XVIII després de ser restaurades

Dv, 17/08/2012 per Catalunya Religió

[*\(Generalitat de Catalunya\)*](#) Les obres *Lactatio de sant Bernat de Claravall* i *Sant Joan Baptista* tornen a la Catedral de Girona després d'haver estat restaurades al Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya (CRBMC) del Departament de Cultura.

Les intervencions que s'han fet són les següents: la fixació de la capa pictòrica en perill de despreniment, la consolidació del suport, la neteja de la superfície pictòrica, l'anivellament de les llacunes, la reintegració pictòrica i l'aplicació d'una capa de vernís. Com a mesura de conservació preventiva s'han protegit els reversos de les dues teles.

El procés de conservació i restauració dels dos quadres s'ha iniciat després d'un examen exhaustiu —visual i amb diferents tècniques d'examen per radiació electromagnètica, concretament UV i IR i raigs X— i un cop fetes les anàlisis químiques de laboratori. A partir d'aquest estudi profund, s'ha desvelat la informació oculta del penediment del pintor a l'hora de fer la cara de sant Bernat, ja que s'han descobert traços anteriors a sota la pintura.

Les pintures a l'oli sobre tela restaurades formen part d'un conjunt d'onze quadres que decoren les capelles de la banda nord de la Catedral de Girona. Amb la restauració d'aquestes dues obres, ja són cinc les pintures que gaudeixen d'un millor estat de conservació i de les quals se n'ha fet ressorgir la qualitat artística. El novembre de 2011 es van finalitzar els treballs de conservació i restauració d'altres tres pintures: *Maria Magdalena*, *Martiri de Sant Esteve* i *Sant Jacint amb la Verge i el Nen*.

El CRBMC, d'acord amb els responsables de patrimoni del Capítol de la Catedral de Girona, inverteix esforços en la conservació i restauració dels quadres d'època barroca que decoren les capelles de la catedral. El CRBMC, els responsables de

patrimoni del capítol de la catedral i el Departament d'Història de l'Art Modern de la Universitat de Girona, que assessoren en matèria històrica i artística, marquen les prioritats pel que fa a la intervenció de les obres.

En les intervencions de conservació i restauració hi ha participat un equip interdisciplinari de tècnics i científics del CRBMC, així com col·laboradors externs. Les obres han estat estudiades pels historiadors de l'art d'època barroca Francesc Miralpeix i Rafael Cornudella.

Les obres restaurades

La pintura de Sant Joan Baptista representa aquest sant assenyalant Jesús, que apareix al fons de l'escena. El gest del sant i l'anyell fan referència a les paraules que Joan pronuncià al riu Jordà, assenyalant Jesús com l'Agnus Dei (l'Anyell de Déu), el qui llevarà el pecat del món: "Ecce Agnus Dei, ecce qui tollis peccata mundi (Jn 1,30)". Segons l'historiador Francesc Miralpeix, es podria tractar d'una obra d'escola italiana dels primers decennis del segle XVIII, segurament adquirida pel canonge Francesc Dorca, a Roma, i llegada al capítol gironí el 1741.

Quant a l'estat de conservació de l'obra, destacaven les deformacions del suport de tela, provocades en desclavar-se la tela del bastidor pel marge dret i per part del superior. Aquestes deformacions havien provocat alguns aixecaments a la zona i pèrdues de les capes pictòrica i de preparació. També presentava una capa de brutícia superficial i un vernís mal aplicat que dificultaven la lectura de l'escena.

L'obra Lactatio de sant Bernat de Claravall s'hauria d'adscriure, segons

l'historiador Rafael Cornudella, al context estilístic de la pintura romana postmarattesca (primers decennis del segle XVIII). Representa sant Bernat rebent la llet de la Mare de Déu.

Els problemes principals que presentava aquest quadre eren les pèrdues i l'afebliment de l'adhesió de la capa pictòrica. Aquestes pèrdues es produïen en franges horitzontals, per haver-se doblegat en algun moment de la seva història. A aquestes alteracions també va contribuir-hi la gran quantitat de pols i brutícia del revers i de l'anvers, acumulada pel pas del temps.